WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 30 kwietnia 2009 r. *

W sprawie C-75/08

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Zjednoczone Królestwo) postanowieniem z dnia 8 lutego 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 21 lutego 2008 r., w postępowaniu

The Queen, na wniosek:

Christophera Mellora

przeciwko

Secretary of State for Communities and Local Government,

* Język postępowania: angielski.

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C.W.A. Timmermans, prezes izby, J.C. Bonichot (sprawozdawca), K. Schiemann, P. Kūris i L. Bay Larsen, sędziowie,

rzecznik generalny: J Kokott,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu C. Mellora przez R. Harwooda, barrister, oraz R. Buxtona, solicitor,

— w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez L. Seeborutha, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez P. Olivera oraz J.B. Laignelota, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2009 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 4 dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. L 175, s. 40), zmienionej dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz.U. L 156, s. 17) (zwanej dalej „dyrektywą 85/337").

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania toczącego się między C. Mellorem a Secretary of State for Communities and Local Government (sekretarzem stanu ds. wspólnot i samorządu terytorialnego, zwanym dalej „Secretary of State") w kwestii istnienia lub braku konieczności uzasadnienia decyzji podjętej przez właściwy organ krajowy o nieprzeprowadzaniu oceny oddziaływania na środowisko (zwanej dalej „OOŚ") w trakcie rozpatrywania wniosku o wydanie pozwolenia na budowę szpitala, przedsięwzięcia ujętego w załączniku II do dyrektywy 85/337.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

3 Artykuł 2 ust. 1 dyrektywy 85/337 przewiduje:

„Państwa członkowskie przyjmują wszystkie niezbędne środki, aby zapewnić, że przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko naturalne między innymi z powodu ich charakteru, rozmiarów lub lokalizacji podlegają ocenie w odniesieniu do ich skutków przed udzieleniem zezwolenia.

Przedsięwzięcia te są określone w art. 4".

4 Artykuł 4 dyrektywy 85/337 stanowi:

„1. Z zastrzeżeniem art. 2 ust. 3 przedsięwzięcia zaliczone do kategorii wymienionych w załączniku I podlegają ocenie zgodnie z art. 5–10.

2. Z zastrzeżeniem art. 2 ust. 3 przedsięwzięcia wymienione w załączniku II państwa członkowskie określają za pomocą:

a) badania indywidualnego,

lub

b) progów lub kryteriów ustalonych przez państwo członkowskie,

czy przedsięwzięcie podlega ocenie zgodnie z art. 5–10.

Państwa członkowskie mogą postanowić o stosowaniu obydwu procedur, określonych w lit. a) i b).

3. Podczas przeprowadzania badania indywidualnego lub ustalania progów bądź kryteriów do celów ust. 2 należy uwzględnić odpowiednie kryteria selekcji wymienione w załączniku III.

4. Państwa członkowskie zapewniają, że ustalenie dokonane przez właściwe władze zgodnie z ust. 2 udostępniane jest opinii publicznej".

5 Artykuł 6 dyrektywy 85/337 stanowi:

„1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapewnić władzom, których może dotyczyć to przedsięwzięcie z powodu ich szczególnej odpowiedzialności w odniesieniu do środowiska, możliwość wyrażenia ich opinii do wniosku o zezwolenie na inwestycję. Państwa członkowskie wyznaczają władze, które udzielają w tym celu konsultacji w sposób ogólny lub w każdym przypadku, gdy wymagany jest wniosek o zezwolenie. Informacje zebrane zgodnie z art. 5 są przekazywane tym władzom. Państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe regulacje dotyczące tych konsultacji.

2. Społeczeństwo jest informowane, czy to poprzez ogłoszenia publiczne lub inne właściwe środki, takie jak media elektroniczne, jeśli są dostępne, o następujących kwestiach w ramach procedur decyzyjnych dotyczących środowiska określonych w art. 2 ust. 2 i najpóźniej do czasu, kiedy tylko informacje mogą zostać należycie dostarczone:

a) wniosku o zezwolenie na inwestycję;

b) fakcie, że przedsięwzięcie poddane jest procedurze oceny wpływu na środowisko […];

[…]

d) charakterze możliwych decyzji lub, jeśli chodzi o jedną [istnieje], projekcie decyzji;

[…]

f) wskazani[u] czasu i miejsc, gdzie lub za pomocą których istotne informacje są udostępniane;

g) szczegół[ach] uzgodnień dotyczących udziału społeczeństwa, wydan[ych] na mocy ust. 5 niniejszego artykułu.

3. Państwa członkowskie zapewniają, że w odpowiednich ramach czasowych są udostępniane zainteresowanej społeczności następujące informacje:

a) wszelkie informacje zebrane na podstawie art. 5;

b) zgodnie z ustawodawstwem krajowym, główne sprawozdania i porady wydane właściwej władzy lub władzom w czasie, kiedy zainteresowana społeczność została poinformowana zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu;

c) zgodnie z przepisami dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie dostępu społeczeństwa do informacji dotyczących środowiska […], informacji[e] innych[e] niż te określone w ust. 2 niniejszego artykułu, które mają związek z decyzją zgodnie z art. 8 oraz które zostają udostępnione tylko po czasie, kiedy zainteresowana społeczność została poinformowana zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Zainteresowana społeczność otrzymuje wczesne i skuteczne możliwości udziału w procedurach decyzyjnych dotyczących środowiska określonych w art. 2 ust. 2, i w tym celu uprawniona jest do wyrażania komentarzy i opinii, kiedy wszystkie opcje są dostępne właściwej władzy lub władzom, zanim podjęta zostanie decyzja w sprawie wniosku o zezwolenie na inwestycję.

5. Szczegółowe regulacje dotyczące informowania społeczeństwa (na przykład poprzez rozlepianie plakatów w obrębie określonego promienia lub publikację w lokalnych gazetach) oraz konsultowania zainteresowanej społeczności (na przykład poprzez pisemne wnioski lub w drodze publicznego zapytania) są ustalane przez państwa członkowskie.

6. Przewidziane zostaną rozsądne ramy czasowe dla różnych faz, dające wystarczającą ilość czasu dla poinformowania społeczeństwa oraz zainteresowanej społeczności, aby przygotowały i skutecznie uczestniczyły w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego artykułu".

6 Zgodnie z art. 9 dyrektywy 85/337:

„1. Kiedy decyzja o przyznaniu lub odmowie wydania zezwolenia na inwestycję zostaje podjęta, właściwa władza lub władze informują o niej społeczeństwo zgodnie z odpowiednimi procedurami, podając do wiadomości społeczeństwa następujące informacje:

— treść decyzji i związane z nią warunki,

— przebadawszy troski i opinie wyrażone przez zainteresowaną społeczność, główne przyczyny i przemyślenia, na których oparta jest decyzja, włączając informacje dotyczące udziału społeczeństwa,

— w miarę potrzeby, opis podstawowych środków, jakie mają być podjęte w celu uniknięcia, ograniczenia i, jeżeli jest to możliwe, skompensowania znaczących niekorzystnych skutków.

2. Właściwa władza lub władze powiadamiają każde państwo członkowskie, które było konsultowane na podstawie art. 7, przekazując mu informacje określone w ust. 1 niniejszego artykułu.

Konsultowane państwa członkowskie zapewniają, że ta informacja zostanie udostępniona we właściwy sposób zainteresowanej społeczności, na jej własnym terytorium".

7 Artykuł 10a dyrektywy 85/337 stanowi:

„Państwa członkowskie zapewniają, że zgodnie z odnośnym krajowym systemem prawnym członkowie zainteresowanej społeczności:

a) mający wystarczający interes lub ewentualnie,

b) podnoszący wadliwość prawą, gdy administracyjne procedury prawne państwa członkowskiego wymagają tego jako warunku koniecznego,

mają dostęp do procedury odwoławczej przed sądem lub innym niezależnym i bezstronnym organem ustanowionym przez prawo, by zakwestionować materialną i proceduralną legalność decyzji, aktów lub zaniechań, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących udziału społeczeństwa.

Państwa członkowskie ustalają, na jakim etapie mogą być kwestionowane decyzje, akty lub zaniechania.

[…]".

Uregulowania krajowe

8 Przepisy regulujące OOŚ ustanowione przez dyrektywę 85/337 pierwotnie zostały transponowane w Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations 1988 (S. I. 1988/1199) [rozporządzeniu z 1988 r. dotyczącym planowania przestrzennego na terenie miast i wsi (ocena skutków dla środowiska)].

9 W następstwie zmian wprowadzonych do dyrektywy 85/337 w jej pierwotnej wersji przez dyrektywę Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. (Dz.U. L 73, s. 5) rozporządzenie to zostało zastąpione przez Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 1999 (S. I. 1999/293) [rozporządzenie z 1999 r. dotyczące planowania przestrzennego na terenie miast i wsi (ocena oddziaływania na środowisko) (Anglia i Walia)], zmienione przez Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 2006 (S. I. 2006/3295) [rozporządzenie z 2006 r. dotyczące planowania

przestrzennego na terenie miast i wsi (ocena oddziaływania na środowisko) (Anglia i Walia), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie OOŚ"].

10 Załączniki 1–3 do rozporządzenia w sprawie OOŚ odpowiadają kolejno załącznikom I–III do dyrektywy 85/337.

11 Artykuł 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie OOŚ stanowi, że termin „wniosek OOŚ" oznacza „wniosek o pozwolenie na budowę dla inwestycji OOŚ", czyli inwestycji wymagającej OOŚ.

12 Na mocy tego samego przepisu „inwestycja OOŚ" oznacza inwestycję będącą:

„a) inwestycją określoną w załączniku 1;

lub

b) inwestycją określoną w załączniku 2, która ze względu na czynniki takie jak jej charakter, rozmiar i lokalizacja może spowodować istotne skutki dla środowiska".

13 Z art. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie OOŚ wynika, że inwestycja stanowi „inwestycję określoną w załączniku 2 do rozporządzenia", gdy:

„[…] nie będąc inwestycją objętą zwolnieniem, odpowiada opisowi zawartemu w kolumnie 1 tabeli w załączniku 2, gdy:

a) jakakolwiek część takiej inwestycji ma być realizowana na obszarze wrażliwym;

lub

b) jakakolwiek znajdująca zastosowanie wartość progowa lub kryterium określone w odpowiedniej części kolumny 2 tej tabeli zostaną w odniesieniu do tej inwestycji odpowiednio przekroczone lub osiągnięte".

14 Załącznik 2 pkt 10 lit. b) do rozporządzenia w sprawie OOŚ dotyczy „miejskich przedsięwzięć inwestycyjnych" (kolumna 1), których powierzchnia inwestycyjna przekracza 0,5 ha (kolumna 2).

15 Na podstawie art. 2 ust. 1 lit. h) rozporządzenia w sprawie OOŚ obszary o wyjątkowych walorach naturalnych (area of outstanding natural beauty) stanowią „obszary wrażliwe".

16 Z art. 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie OOŚ wynika, że inwestycja określona w załączniku 2 jest uznawana za inwestycję OOŚ, czyli inwestycję wymagającą OOŚ, gdy wnioskodawca przedłoży dobrowolnie „oświadczenie o oddziaływaniu na środowisko" zgodnie z rozporządzeniem w sprawie OOŚ lub gdy miejscowy organ ds. zagospodarowania przestrzennego na wniosek lub z urzędu wyda opinię w sprawie przeprowadzenia oceny ze wskazaniem, że inwestycja jest inwestycją OOŚ.

17 Jeżeli do wniosku o pozwolenie na budowę inwestycji określonej w załączniku 2 nie jest dołączone oświadczenie o oddziaływaniu na środowisko, decyzje dotyczące konieczności uwzględnienia OOŚ są podejmowane przez miejscowy organ ds. zagospodarowania przestrzennego w formie opinii w sprawie przeprowadzenia oceny, a przez Secretary of State w formie decyzji w sprawie przeprowadzenia oceny.

18 Zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie OOŚ:

— opinia w sprawie przeprowadzenia oceny („screening opinion") jest to „pisemne oświadczenie właściwego organu ds. zagospodarowania przestrzennego, czy dana inwestycja jest inwestycją OOŚ", i

— decyzja w sprawie przeprowadzenia oceny („screening direction") jest to „decyzja wydana przez Secretary of State w celu określenia, czy dana inwestycja jest inwestycją OOŚ".

19 Zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie OOŚ decyzja w sprawie przeprowadzenia oceny wydana przez Secretary of State ma pierwszeństwo przed oświadczeniami o oddziaływaniu na środowisko i opiniami w sprawie przeprowadzenia oceny wydanymi przez miejscowy organ ds. zagospodarowania przestrzennego.

20 Zgodnie z art. 5 ust. 4 rozporządzenia w sprawie OOŚ opinię w sprawie przeprowadzenia oceny należy wydać w terminie trzech tygodni lub w terminie dłuższym uzgodnionym z inwestorem.

21 Według art. 5 ust. 6 rozporządzenia w sprawie OOŚ, jeżeli w przewidzianym przepisami terminie nie wydano opinii w sprawie przeprowadzenia oceny lub jeśli zgodnie z opinią dana inwestycja stanowi inwestycję OOŚ, podmiot wnioskujący o wydanie opinii lub podmiot występujący o pozwolenie na budowę może zwrócić się do Secretary of State o wydanie decyzji w sprawie przeprowadzenia oceny.

22 Zgodnie z art. 4 ust. 6 rozporządzenia w sprawie OOŚ w razie wydania opinii lub decyzji w sprawie przeprowadzenia oceny uznających daną inwestycję za inwestycję OOŚ „do takiej opinii lub decyzji należy dołączyć pisemne uzasadnienie wskazujące w sposób jasny i precyzyjny wszystkie podstawy takiego wniosku".

23 Zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie OOŚ decyzje w sprawie przeprowadzenia oceny winny uwzględniać kryteria kontroli wymienione w załączniku 3 do rozporządzenia w sprawie OOŚ.

24 Kryteria wymienione w załączniku 3 do rozporządzenia w sprawie OOŚ obejmują m.in.:

— „Cechy inwestycji";

— „Lokalizację inwestycji"; i

— „Cechy potencjalnego oddziaływania na środowisko".

25 Rozporządzenie w sprawie OOŚ nie przewiduje jednak podania do wiadomości uzasadnienia opinii lub decyzji w sprawie przeprowadzenia oceny, które nie uznają danej inwestycji za inwestycję OOŚ.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

26 Z postanowienia odsyłającego wynika, że w październiku 2004 r. Partnerships in Care (zwane dalej „PiC") wystąpiło do miejscowego organu ds. zagospodarowania przestrzennego — Harrogate Borough Council (rady gminy Harrogate, zwanej dalej „Council") — z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę półotwartej placówki szpitalnej przy HMS Forest Moor w miejscu położonym na terenie wiejskim na obszarze o wyjątkowych walorach naturalnych Nidderdale („Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty"), na terenie, na którym znajdowała się wcześniej baza marynarki wojennej. Pozwolenie na budowę zostało wydane w sierpniu 2005 r.

27 Wskutek skargi złożonej przez jednego z okolicznych mieszkańców stwierdzono nieważność tego pozwolenia na budowę na mocy orzeczenia High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division z dnia 5 kwietnia 2006 r. ze względu w szczególności na niewydanie przez Council opinii w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

28 W dniu 7 lipca 2006 r. doradcy ds. planowania przestrzennego PiC wystąpili do Council z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie przeprowadzenia oceny zgodnie z art. 5 rozporządzenia w sprawie OOŚ.

29 W dniu 24 lipca 2006 r. organizacja Residents for the Protection of Nidderdale (mieszkańcy na rzecz ochrony Nidderdale) wystosowała do Council pismo, w którym wskazała na konieczność sporządzenia OOŚ dla tego przedsięwzięcia.

30 W dniu 25 sierpnia 2006 r. Council wydała opinię w sprawie przeprowadzenia oceny, stwierdzając, że proponowana inwestycja nie wywoła istotnego wpływu na środowisko i w rezultacie nie wymaga sporządzenia OOŚ.

31 W dniu 4 września 2006 r. C. Mellor wystąpił do Council w imieniu organizacji mieszkańców na rzecz ochrony Nidderdale z pismem, w którym podniósł, że opinia w sprawie przeprowadzenia oceny powinna była zalecać sporządzenie OOŚ.

32 W dniu 3 października 2006 r. PiC na podstawie opinii Council z dnia 25 sierpnia 2006 r. złożyło wniosek o pozwolenie na budowę będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym.

33 Uzyskawszy informację o tym, że Council zamierza zmienić swoje stanowisko co do potrzeby sporządzenia OOŚ, doradcy ds. planowania przestrzennego PiC w dniu 20 października 2006 r. wystąpili do Government Office for Yorkshire and the Humber (biura rządu dla Yorkshire i Humber) z pismem, w którym zwrócili się do Secretary of State o wydanie decyzji w sprawie przeprowadzenia oceny.

34 W dniu 23 października 2006 r. Council rzeczywiście zmieniła swoje stanowisko, wydając nową opinię, w której na podstawie informacji przedstawionych przez C. Mellora i po przeprowadzeniu nowych konsultacji uznała potrzebę sporządzenia OOŚ.

35 W związku z wnioskiem PiC Secretary of State w dniu 4 grudnia 2006 r. wydał decyzję w sprawie przeprowadzenia oceny zawierającą odmienne rozstrzygnięcie niż ostatnia opinia wydana przez Council.

36 Stwierdziwszy, że przedmiotowa inwestycja stanowi „inwestycję określoną w załączniku 2" w rozumieniu rozporządzenia w sprawie OOŚ, Secretary of State podjął następującą decyzję:

„[…] w ocenie Secretary of State, uwzględniając kryteria selekcji wymienione w załączniku 3 do rozporządzenia w sprawie OOŚ, jak również treść oświadczeń złożonych w imieniu organizacji mieszkańców na rzecz ochrony Nidderdale przez C. Mellora, należy stwierdzić, biorąc pod uwagę czynniki takie jak jej charakter, rozmiar i lokalizacja, że planowana inwestycja najprawdopodobniej nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

W tej sytuacji, korzystając z uprawnień przyznanych na mocy art. 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie OOŚ, Secretary of State stwierdza, że planowana inwestycja, opisana w Państwa wniosku oraz w przedłożonych wraz z nim dokumentach, nie jest »inwestycją OOŚ« w rozumieniu rozporządzenia w sprawie OOŚ. Wszelkie prawa dotyczące realizacji inwestycji, z których proponowana inwestycja mogłaby korzystać zgodnie z Town and Country Planning (General Permitted Development) Order 1995 [zarządzeniem z 1999 r. dotyczącym planowania przestrzennego na terenie miast i wsi (ogólny zakres dozwolonych inwestycji)], pozostają nienaruszone.

Mając na względzie powyższą decyzję, należy stwierdzić, że wyżej wymieniony wniosek o wydanie pozwolenia na budowę może zostać rozpatrzony bez przedkładania oświadczenia o oddziaływaniu na środowisko".

37 W dniu 20 lutego 2007 r. C. Mellor wniósł skargę do High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division na decyzję Secretary of State w celu uzyskania stwierdzenia nieważności tej decyzji w sprawie przeprowadzenia oceny.

38 High Court odrzucił tę skargę bez rozpatrywania jej co do istoty sprawy, stwierdziwszy, że orzecznictwo w tym względzie zostało ustalone przez Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) od chwili wydania wyroku w sprawie R przeciwko Secretary of State for Environment, Transport and the Regions ex p. Marson (1998), w którym uznano, że z jednej strony w przypadku odmowy nakazania sporządzenia OOŚ uzasadnienie nie jest wymagane, a z drugiej strony nawet jeśli jest konieczne, to uzasadnienie zazwyczaj przedstawiane przez Secretary of State jest wystarczające.

39 W tych okolicznościach Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), do którego wniesiono o rozpatrzenie sprawy co do istoty, postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy zgodnie z art. 4 [dyrektywy 85/337/EWG] państwa członkowskie mają obowiązek ujawniać powody wydania decyzji wskazującej na brak konieczności poddania przedsięwzięcia figurującego w załączniku II [do tej dyrektywy] ocenie zgodnie z art. 5–10 [tej] dyrektywy?

2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze, czy wymóg ten został spełniony, jeśli uwzględni się treść pisma Secretary of State z dnia 4 grudnia 2006 r.?

3) W przypadku udzielenia na pytanie drugie odpowiedzi przeczącej, jaki jest w tych okolicznościach zakres obowiązku uzasadnienia aktu?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

40 Stawiając pytanie pierwsze, sąd krajowy dąży do ustalenia, czy art. 4 dyrektywy 85/337 należy interpretować w ten sposób, że państwa członkowskie są zobowiązane podać do wiadomości publicznej uzasadnienie decyzji o niepoddawaniu OOŚ przedsięwzięcia ujętego w załączniku II do tej dyrektywy.

Uwagi przedłożone Trybunałowi

41 Zdaniem skarżącego w postępowaniu przed sądem krajowym decyzja wskazująca na brak konieczności sporządzenia OOŚ musi być odpowiednio uzasadniona w celu zagwarantowania skutecznej ochrony prawnej środowiska naturalnego i praw obywateli.

42 Skarżący podnosi, że kwestia ta była już rozpatrywana w wyroku Trybunału z dnia 10 czerwca 2004 r. w sprawie C-87/02 Komisja przeciwko Włochom, Zb.Orz. s. I-5975, pkt 49, w którym Trybunał stwierdził uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego ze strony Włoch ze względu na brak uzasadnienia dekretu o wyłączeniu przedsięwzięcia rozpatrywanego w tej sprawie z postępowania dotyczącego OOŚ.

43 Ponadto skarżący podkreśla, że słuszność jego stanowiska potwierdzają zmiany wprowadzone do dyrektywy 85/337 w 1997 r. Od chwili wprowadzenia tych zmian dyrektywa ta bowiem — jak to wynika z jej art. 4 ust. 3 — nakłada na właściwy organ obowiązek uwzględniania odpowiednich kryteriów selekcji wymienionych w załącz-

niku III do wspomnianej dyrektywy w trakcie dokonywania oceny, czy przedsięwzięcie ujęte w załączniku II do tej dyrektywy należy poddać OOŚ, oraz wymaga na mocy przepisów art. 4 ust. 4 udostępnienia opinii publicznej decyzji w sprawie sporządzania lub niesporządzania OOŚ. Tymczasem opinia publiczna nie jest w stanie ocenić zgodności z prawem takiej decyzji, jeśli jej uzasadnienie nie zostało przekazane do wiadomości publicznej.

44 Rząd Zjednoczonego Królestwa podnosi po pierwsze, że w przeciwieństwie do innych przepisów pochodnego prawa wspólnotowego w dziedzinie środowiska naturalnego art. 4 dyrektywy 85/337 nie przewiduje obowiązku uzasadnienia decyzji co do konieczności sporządzenia OOŚ. Wywodzi z tego, że prawodawca wspólnotowy rozmyślnie nie przewidział obowiązku uzasadniania tej decyzji.

45 Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej twierdzi po drugie, że argumentacja oparta na rozstrzygnięciu Trybunału dokonanym w postępowaniu prowadzącym do wydania ww. wyroku w sprawie Komisja przeciwko Włochom nie może zostać podtrzymana w przypadku niniejszego sporu przed sądem krajowym, jako że w sprawie, w której wydano ten wyrok, stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wynikało z braku jakiegokolwiek wskazania pozwalającego upewnić się, czy właściwy organ odpowiednio dokonał weryfikacji konieczności bądź braku konieczności poddania OOŚ przedmiotowego przedsięwzięcia — weryfikacji przewidzianej przez prawo krajowe zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 85/337. Zarzucane uchybienie nie dotyczyło braku uzasadnienia decyzji o niepoddawaniu przedsięwzięcia takiej ocenie.

46 Komisja Wspólnot Europejskich podważa dokonaną przez Zjednoczone Królestwo wykładnię ww. wyroku w sprawie Komisja przeciwko Włochom, podnosząc w szczególności, że mimo braku słowa „uzasadnienie" w pkt 49 tego wyroku z punktu tego w jasny sposób wynika, iż właściwy organ powinien w taki czy inny sposób odnieść się do całości informacji, wskazując, że zastosował właściwe kryteria i uwzględnił odpowiednie czynniki. Zdaniem Komisji taki wymóg jest równoważny z obowiązkiem uzasadnienia.

47 Komisja ponadto podtrzymuje, że zmiany wynikające z dyrektywy 97/11, w szczególności obowiązek państw członkowskich ogłoszenia decyzji o sporządzeniu lub niesporządzeniu OOŚ na mocy art. 4 ust. 4 dyrektywy 85/337, tym bardziej czynią koniecznym obowiązek uzasadniania takich decyzji. Dla Komisji taki obowiązek byłby pozbawiony sensu w razie braku odpowiedniego uzasadnienia danych decyzji.

Odpowiedź Trybunału

48 Celem dyrektywy 85/337 jest między innymi — zgodnie z jej motywem piątym — wprowadzenie zasad ogólnych dla OOŚ dotyczących publicznych i prywatnych przedsięwzięć, które mogą mieć znaczny wpływ na środowisko, w celu uzupełnienia i skoordynowania procedur wydawania zezwoleń na te przedsięwzięcia.

49 Dyrektywa 85/337 przewiduje obowiązek poddania takiej ocenie niektórych przedsięwzięć, których wykaz jest ujęty w jej załączniku I.

50 Natomiast przedsięwzięcia ujęte w załączniku II do tej dyrektywy powinny być przedmiotem takiej oceny, wyłącznie gdy mogą znacząco oddziaływać na środowisko naturalne, i dyrektywa 85/337 pozostawia w tym względzie państwom członkowskim zakres uznania. Niemniej jednak ten zakres uznania jest ograniczony wyrażonym w art. 2 ust. 1 dyrektywy 85/337 obowiązkiem tych państw członkowskich poddania takiej ocenie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko naturalne między innymi z powodu ich charakteru, rozmiarów lub lokalizacji (zob. podobnie wyroki: z dnia 24 października 1996 r. w sprawie C-72/95 Kraaijeveld i in., Rec. s. I-5403, pkt 50; a także z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie C-486/04 Komisja przeciwko Włochom, Zb.Orz. s. I-11025, pkt 53).

51 Z celów dyrektywy 85/337 wynika zatem nieuchronnie, że właściwe władze krajowe, do których zwrócono się z wnioskiem o wydanie zezwolenia na przedsięwzięcie ujęte w załączniku II do tej dyrektywy, powinny w szczególności zbadać z uwzględnieniem kryteriów zawartych w załączniku III do tej dyrektywy, czy należy sporządzić OOŚ.

52 I tak w ww. wyroku z dnia 10 czerwca 2004 r. w sprawie Komisja przeciwko Włochom Trybunał orzekł, że Republika Włoska uchybiała zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy dyrektywy 85/337 ze względu na to, że wszystkie przedstawione mu dowody wskazywały, że właściwe władze nie przeprowadziły „uprzedniego badania" dotyczącego konieczności oceny przewidzianego przez ustawodawstwo włoskie w celu zapewnienia stosowania art. 4 ust. 2 i 3 dyrektywy 85/337.

53 Przedmiotem tego wyroku był bowiem wynikający z art. 4 ust. 2 dyrektywy 85/337 obowiązek upewnienia się, że przedsięwzięcie nie wymaga oceny, przed podjęciem decyzji o odstąpieniu od dokonywania takiej oceny.

54 Ponieważ w aktach sprawy przedłożonych Trybunałowi brak było dowodów świadczących o przeprowadzeniu tego badania w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania zezwolenia na realizację obwodnicy drogowej, Trybunał orzekł, że zarzucane przez Komisję uchybienie zobowiązaniom wynikającym z dyrektywy 85/337 miało miejsce.

55 Ponadto w pkt 49 tego samego wyroku Trybunał uściślił, że decyzja, mocą której właściwe władze uznają, iż cechy przedsięwzięcia nie wymagają tego, aby zostało ono

poddane OOŚ, musi zawierać w sobie lub w załączniku do niej wszelkie informacje pozwalające na ustalenie, czy jej podstawą było odpowiednie uprzednie badanie, przeprowadzone zgodnie z wymogami dyrektywy 85/337.

56 Jednakże ani z dyrektywy 85/337, ani z orzecznictwa Trybunału, a w szczególności z tego wyroku nie wynika, aby decyzja o niepoddawaniu przedsięwzięcia OOŚ musiała sama zawierać powody, dla których właściwe władze postanowiły o braku konieczności takiej oceny.

57 Wynika z tego jednak, że osoby trzecie, a ponadto zainteresowane władze administracyjne, powinny być w stanie upewnić się, że właściwy organ zgodnie z zasadami przewidzianymi przez prawo krajowe odpowiednio zweryfikował, czy konieczne jest sporządzenie OOŚ.

58 Ponadto zainteresowane jednostki, jak zresztą pozostałe odpowiednie władze krajowe, powinny móc zapewnić poszanowanie tego obowiązku w zakresie weryfikacji ciążącego na właściwych władzach — w razie potrzeby na drodze sądowej. Wymóg ten może sprowadzać się — jak w sprawie przed sądem krajowym — do możliwości wniesienia skargi bezpośrednio na decyzję o niedokonywaniu OOŚ.

59 W tym względzie skuteczność kontroli sądowej, która powinna dotyczyć zgodności z prawem powodów wydania zaskarżonej decyzji, wymaga w sposób ogólny, aby sąd rozpatrujący sprawę mógł wymagać od właściwych władz podania do wiadomości tych powodów. Jednakże szczególnie w odniesieniu do zapewnienia skutecznej ochrony uprawnienia przyznanego na podstawie prawa wspólnotowego pożądane jest również, by zainteresowane osoby mogły chronić to uprawnienie w najlepszy możliwy sposób i by miały możliwość podjęcia decyzji z pełną znajomością okoliczności sprawy, czy odpowiednie jest wystąpienie do sądu. Wynika z tego, że w podobnym przypadku właściwe władze krajowe mają obowiązek zawiadomić je o powodach, na których oparły swoją odmowę, w samej decyzji albo za pomocą późniejszego powiadomienia dokonanego na ich żądanie (zob. wyrok z dnia 15 października 1987 r. w sprawie 222/86, Heylens i in., Rec. s. 4097, pkt 15).

60 To późniejsze powiadomienie może przybrać formę nie tylko wyraźnego oświadczenia wymieniającego powody, ale także udostępnienia stosownych informacji i dokumentów w odpowiedzi na zgłoszone żądanie.

61 Biorąc pod uwagę powyższe, na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 4 dyrektywy 85/337 należy interpretować w ten sposób, że nie wymaga on, by decyzja wskazująca na brak konieczności poddania OOŚ przedsięwzięcia ujętego w załączniku II do wspomnianej dyrektywy sama zawierała powody, dla których właściwe władze postanowiły o braku konieczności tej oceny. Jednakże w razie żądania zainteresowanej osoby właściwe władze administracyjne mają obowiązek przekazać jej uzasadnienie podjęcia takiej decyzji lub właściwe informacje i dokumenty w odpowiedzi na zgłoszone żądanie.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych drugiego i trzeciego

62 Stawiając pytania drugie i trzecie, sąd krajowy zwraca się do Trybunału po pierwsze o wyjaśnienie, czy — w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze — wymóg uzasadnienia ciążący na władzach krajowych został spełniony, jeśli uwzględni się treść decyzji takiej jak w postępowaniu przed sądem krajowym, a po drugie w razie potrzeby o określenie formy, jaką powinno przyjąć takie uzasadnienie.

63 Jeśli — tak jak wynika z odpowiedzi na pytanie pierwsze — sama decyzja o nieprzeprowadzaniu OOŚ nie musi obowiązkowo zawierać powodów, właściwe władze administracyjne mogą na podstawie odpowiednich przepisów prawa krajowego lub z własnej woli wskazać w decyzji powody stanowiące jej podstawę.

64 W takim przypadku decyzja taka powinna umożliwiać zainteresowanym osobom ocenę zasadności zaskarżenia rzeczonej decyzji z ewentualnym uwzględnieniem danych, o których mogą powziąć wiadomość później.

65 W tych okolicznościach, biorąc w szczególności pod uwagę dane, o których zainteresowani już powzięli wiadomość, nie można wykluczyć, że w sprawie przed sądem krajowym uzasadnienie przedstawione przez Secretary of State może być uznane za wystarczające, pod warunkiem że zainteresowani mogą zwrócić się do właściwych władz o dodatkowe informacje niezbędne do uzupełnienia tego uzasadnienia i pod kontrolą sądową otrzymać je od tych władz.

66 Z tego względu na pytania drugie i trzecie należy odpowiedzieć, że w razie gdy decyzja państwa członkowskiego o niepoddawaniu OOŚ przedsięwzięcia ujętego w załączniku II do dyrektywy 85/337 zgodnie z art. 5–10 wspomnianej dyrektywy wskazuje powody stanowiące jej podstawę, uzasadnienie wymienionej decyzji jest wystarczające, jeżeli powody, które podaje, wraz z danymi, o których zainteresowani już powzięli wiadomość, i ewentualnie wraz z uzupełnieniem o dodatkowe niezbędne informacje, które właściwe władze administracyjne są zobowiązane im przedstawić na ich żądanie, umożliwiają im dokonanie oceny zasadności zaskarżenia tej decyzji.

W przedmiocie kosztów

67 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny; dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 4 dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne zmienionej dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. należy interpretować w ten sposób, że nie wymaga on, by decyzja wskazująca na brak konieczności poddania ocenie oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia ujętego w załączniku II do wspomnianej dyrektywy sama zawierała powody, dla których właściwe władze postanowiły o braku konieczności tej oceny. Jednakże w razie żądania zainteresowanej osoby właściwe władze administracyjne mają obowiązek przekazać jej uzasadnienie podjęcia takiej decyzji lub właściwe informacje i dokumenty w odpowiedzi na zgłoszone żądanie.**

2) **W razie gdy decyzja państwa członkowskiego o niepoddawaniu ocenie oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia ujętego w załączniku II do dyrektywy 85/337, zmienionej dyrektywą 2003/35, zgodnie z art. 5–10 wspomnianej dyrektywy wskazuje powody stanowiące jej podstawę, uzasadnienie wymienionej decyzji jest wystarczające, jeżeli powody, które podaje, wraz z danymi, o których zainteresowani już powzięli wiadomość, i ewentualnie wraz z uzupełnieniem o dodatkowe niezbędne informacje, które właściwe władze administracyjne są zobowiązane im przedstawić na ich żądanie, umożliwiają im dokonanie oceny zasadności zaskarżenia tej decyzji.**

Podpisy